VII kadencja

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 272)**
- **Komisji Spraw Zagranicznych (nr 140)**

z dnia 23 czerwca 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 272)

Komisji Spraw Zagranicznych (nr 140)

23 czerwca 2014 r.

Komisje: do Spraw Unii Europejskiej oraz Spraw Zagranicznych, obradujące pod przewodnictwem poseł **Agnieszki Pomaskiej (PO)**, przewodniczącej Komisji do Spraw Unii Europejskiej, zrealizowały następujący porządek dzienny:

– bilans prezydencji greckiej w Radzie Unii Europejskiej; spotkanie z przedstawicielem prezydencji w Radzie Unii Europejskiej, ambasadorem Republiki Greckiej, panią Tasią Athanasiou,

– program prezydencji włoskiej w Radzie Unii Europejskiej; spotkanie z przedstawicielem prezydencji w Radzie Unii Europejskiej, ambasadorem Republiki Włoskiej, Alessandro de Pedys.

W posiedzeniu udział wzięli: pani **Tasia Athanasiou** ambasador Republiki Greckiej oraz pan **Alessandro de Pedys** ambasador Republiki Włoskiej wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Adam Dudzic** – zastępca dyrektora Biura Spraw Międzynarodowych; **Łukasz Andrzejczyk**, **Piotr Babiński**, **Joanna Kowalska** i **Artur Kucharski** – z sekretariatów komisji w Biurze Komisji Sejmowych i Biurze Spraw Międzynarodowych.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej i Komisji Spraw Zagranicznych. Stwierdzam kworum.

Chciałam powitać członków Komisji i korpus dyplomatyczny. Szczególnie serdecznie witam ich ekscelencje – ambasadora Republiki Greckiej, panią Tasię Athanasoiu oraz ambasadora Republiki Włoskiej, pana Alessandro de Pedys, a także pana Andrea Luca Lepore, charge d'affaires w ambasadzie Republiki Włoskiej. Bardzo dziękuję naszym gościom za przyjęcie zaproszenia i zaszczycenie nas swoją obecnością.

Pragnę poinformować, że posiedzenie zostało zaplanowane do godz. 11:00. Dla formalności zapytam, czy są uwagi do porządku obrad? Nie słyszę. Stwierdzam, że porządek został przyjęty.

Tematem dzisiejszego posiedzenia jest dyskusja na temat priorytetów prezydencji włoskiej w Radzie Unii Europejskiej. Zanim poproszę o ich przedstawienie, poproszę uprzejmie panią ambasador Republiki Greckiej o dokonanie podsumowania zakończonej w czerwcu prezydencji greckiej.

Pani ambasador, bardzo proszę.

Ambasador Republiki Greckiej Tasia Athanasiou:

Dzień dobry. Bardzo dziękuję za możliwość podsumowania dokonań prezydencji greckiej. 30 czerwca zakończyła się prezydencja Grecji w Radzie Unii Europejskiej. Była to piąta prezydencja sprawowana przez mój kraj od chwili wstąpienia do ówczesnej Wspólnoty Europejskiej. Grecja, przejmując prezydencję, przyjęła jasno określone priorytety, odzwierciedlające niepokój i potrzeby narodów Unii Europejskiej. Podjęła próbę wniesienia wkładu w pokonanie narastającego eurosceptycyzmu.

Do priorytetów prezydencji należały kwestie związane z rozwojem, wsparciem zatrudnienia, stworzeniem nowych miejsc pracy, zwalczaniem bezrobocia wśród młodzieży. Podczas naszej prezydencji został zatwierdzony legislacyjny pakiet środków własnych Unii Europejskiej, który może zapewnić wczesne i stałe finansowanie polityki europejskiej w ramach wieloletnich ram finansowych. Porozumienie dotyczące finansowania funduszu morskiego i rybołówstwa zapewnia płynne finansowanie nowej wspólnej polityki rybołówstwa. Przyjęcie aktów prawnych dotyczących pierwszego aktu o jednolitym rynku oraz przyspieszenie sfinalizowania drugiego aktu o jednolitym rynku przyczynia się do realizacji wspólnego celu, jakim jest konkurencyjność gospodarki europejskiej.

Chciałabym także krótko wspomnieć o sfinalizowaniu rozporządzeń o e-biznesie i e-commerce, o dyrektywie dotyczącej delegowania pracowników oraz o inicjatywie na rzecz młodych, mającej na celu integrację i adaptację młodych osób na rynku pracy. Zostało także zawarte porozumienie o podwyższeniu kapitału Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego, który przyczyni się do poprawy dostępu małych i średnich przedsiębiorstw do źródeł finansowania.

Głównym osiągnięciem prezydencji greckiej w odniesieniu do naszego drugiego priorytetu, który dotyczył pogłębiania integracji oraz strefy euro, jest postęp w tworzeniu unii bankowej poprzez przyjęcie jednolitego mechanizmu restrukturyzacji oraz porozumienia na rzecz jednolitego funduszu restrukturyzacji. Ramy regulacyjne dotyczące bankowości zostały uzupełnione dwiema dyrektywami na rzecz ożywienia i uzdrowienia banków oraz zagwarantowania depozytów wszystkich państw członkowskich. Została także sfinalizowana znaczna liczba aktów prawnych, dotyczących rynku usług finansowych, mających na celu stworzenie bardziej bezpiecznego, zdrowego i przejrzystego systemu finansowego oraz zapewnienie stabilności rynków finansowych i ochronę inwestorów.

Nasz trzeci priorytet dotyczył ochrony granic UE, zarządzania przepływami migracyjnymi i mobilnością. Był on realizowany poprzez wspieranie debaty na temat przyszłości europejskiej obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Za ważne osiągnięcie greckiej prezydencji uważamy zdefiniowanie strategicznych wytycznych, kładzących nacisk na zasadę solidarności pomiędzy państwami członkowskimi, łączących migrację z polityką zagraniczną Unii Europejskiej. W ramach współpracy z państwami trzecimi realizowana jest zasada „more for more". Położyliśmy nacisk na rozwój skutecznych polityk powrotu w połączeniu z polityką wizową i ponownym przyjmowaniem imigrantów.

Czwartym priorytetem było wypracowanie jednolitej polityki morskiej. Cel został osiągnięty i Rada do Spraw Ogólnych przyjęła 24 czerwca strategię Unii Europejskiej w zakresie bezpieczeństwa morskiego, która po raz pierwszy w sposób kompleksowy odnosi się do ochrony i wspierania interesów UE oraz państw członkowskich na morzu, zarówno na płaszczyźnie gospodarczej, jak i w dziedzinie bezpieczeństwa. 90% handlu zagranicznego Unii Europejskiej i 40% handlu wewnętrznego odbywa się drogą morską. Unia Europejska zajmuje trzecie miejsce wśród eksporterów oraz piąte miejsce wśród producentów produktów morskich. Rocznie ponad 40 mln pasażerów przemieszcza się, korzystając z portów UE. Te dane pokazują, jakie znaczenie ma nowa strategia.

Prezydencja grecka po 6 latach konsultacji sfinalizowała prace nad dyrektywą planowania przestrzennego obszarów morskich. Przyjęte zostało rozporządzenie o finansowaniu European Maritime Safety Agency na lata 2014-2020.

Na płaszczyźnie ustawodawczej za ważne uznajemy przyjęcie rozporządzenia o finansowaniu europejskich partii politycznych i instytucji, jak również porozumienie o nowych przepisach Europejskiego Funduszu Solidarnościowego, pozwalającego na szybsze reagowanie w przypadku katastrof naturalnych. Decyzja o zastosowaniu klauzuli solidarności oznacza, że zostaną wzmocnione wspólne działania państw członkowskich oraz Unii Europejskiej, mające na celu udzielenie wsparcia państwom członkowskim w przypadku ataku terrorystycznego, katastrofy spowodowanej przez człowieka bądź naturę.

Rozszerzenie Unii Europejskiej i europejska polityka sąsiedztwa wpisywały się również w zakres naszych zainteresowań. Podczas naszej prezydencji doszło do rozpoczęcia negocjacji UE z Serbią. Otworzono 5 rozdziałów negocjacyjnych z Czarnogórą. Albanii został przyznany status państwa kandydującego. Potwierdza to zobowiązanie Unii Euro-

pejskiej wobec euroatlantyckiej perspektywy wszystkich państw Bałkanów Zachodnich w stopniu, w jakim te państw potwierdzają realizację kryteriów członkowskich.

Uznając znaczenie europejskiej polityki sąsiedztwa, grecka prezydencja podjęła próbę zrównoważenia południowego i wschodniego wymiaru UE. W dniach 10-11 czerwca w Atenach gościliśmy III szczyt ministrów spraw zagranicznych UE oraz Ligi Państw Arabskich, wyrażając zainteresowanie UE ożywienia prób transformacji naszych sąsiadów, którzy również przeciwstawiają się otwartym kryzysom w ich otoczeniu. Za szczególnie ważne wydarzenie uważamy podpisanie w dniu 27 czerwca 2014 r. porozumień stowarzyszeniowych oraz o wolnym handlu z Gruzją i Mołdawią oraz zakończenie podpisania wszystkich rozdziałów takiego samego porozumienia z Ukrainą.

To wydarzenie nabiera dodatkowego znaczenia ze względu na trwanie kryzysu ukraińskiego, który od pierwszej chwili był traktowany przez UE jako kwestia zasad. Tworzenie dzisiaj nowych linii podziałów w Europie nie jest brane pod uwagę. Poszanowanie integralności terytorialnej oraz zachowanie niezależności wszystkich państw członkowskich Partnerstwa Wschodniego stanowi podstawową zasadę dla UE.

Kończąc, nie mogę nie odnieść się do kwestii o wyjątkowym znaczeniu dla Polski. To zagadnienie było przedmiotem zainteresowanie także prezydencji greckiej. Mam na myśli bezpieczeństwo energetyczne, zmniejszenie uzależnienia energetycznego oraz wzrost konkurencyjności państw członkowskich UE. Do osiągnięć naszej prezydencji należy zaliczyć uwzględnienie w konkluzjach Rady Europejskiej, której posiedzenie odbyło się wiosną, greckiego stanowiska o zróżnicowaniu źródeł energii i wykorzystaniu wewnętrznych źródeł energii, zwłaszcza w kontekście niedawnych wydarzeń na Ukrainie. Cele energetyczne i klimatyczne powinny być zgodne z narodowymi uwarunkowaniami. Zróżnicowanie energetyczne wpisuje się w zakres greckich osiągnięć.

Prezydencja grecka podjęła wiele wyzwań. Zbiegła się w czasie z wyborami do Parlamentu Europejskiego. Przeciwko nam pojawiła się seria negatywnych publikacji, kwestionujących naszą zdolność do pełnienia powierzonej nam funkcji. W Grecji odbyło się ponad 161 spotkań, z czego 21 na szczeblu ministerialnym. W Brukseli i Luksemburgu odbyło się 36 posiedzeń Rady w różnym składzie, 67 posiedzeń COREPER – Komitetu Stałych Przedstawicieli, 150 posiedzeń różnych grup roboczych.

Wykorzystaliśmy jedynie 30% środków prognozowanych w budżecie. Pozostała część zasili ponownie budżet państw i zostanie wykorzystana na cele rozwojowe kraju. W czasie naszej prezydencji zostało sfinalizowanych 67 tekstów ustawodawczych. Po eurowyborach osiągnięto porozumienia w ramach Rady w odniesieniu do ponad 15 aktów ustawodawczych, dotyczących wielu różnych istotnych tematów dla UE. Potwierdziliśmy odpowiedzialność, profesjonalizm i skuteczność.

Przekazujemy prezydencję Republice Włoskiej, z którą od początku pozostawaliśmy w ścisłej współpracy i koordynacji, mając na celu zapewnienie koniecznej ciągłości instytucjonalnej. Jesteśmy przekonani, że teraz prezydencja włoska osiągnie ważne cele z korzyścią dla narodów Unii.

Bardzo serdecznie dziękuję za możliwość wystąpienia.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję pani ambasador za podsumowanie prezydencji greckiej.

Poproszę o przedstawienie programu prezydencji włoskiej. Ze względu na fakt, że złożenie listów uwierzytelniających przez pana Alessandro de Pedys ma nastąpić w niedalekiej przyszłości, o zabranie głosu poproszę pana Andrea Luca Lepore, charge d'affaires w ambasadzie włoskiej.

Charge d'affaires Republiki Włoskiej Andrea Luca Lepore:

Dzień dobry. Witam serdecznie panią Agnieszkę Pomaską. Witam również przewodniczącego Komisji Spraw Zagranicznych pana Schetynę.

Szanowni państwo, ekscelencje, koleżanki i koledzy. To dla mnie prawdziwy zaszczyt móc przemawiać dzisiaj w niższej izbie polskiego parlamentu i przedstawić priorytety włoskiej prezydencji. Prezydencja włoska rozpoczęła się 1 lipca br. i zakończy się 31 grudnia br. Przejmujemy prezydencję po Grecji. Właśnie wysłuchaliśmy podsumowania

osiągnięć prezydencji greckiej. Wiele osiągnięto na różnych polach i trzeba było zmierzyć się z wieloma wyzwaniami.

Teraz chciałbym dokonać prezentacji prezydencji włoskiej. Nasze priorytety są następujące. Będziemy przewodniczyć spotkaniom Rady Unii Europejskiej, żeby łatwiej można było osiągnąć porozumienie pomiędzy przedstawicielami Rady i innych instytucji. Włochy przewodniczyły już wielu formalnym i nieformalnym spotkaniom ministerialnym, również Radzie ECOFIN w dniu 8 lipca br., a także Radzie do Spraw Ogólnych, która spotyka się dzisiaj.

Traktat lizboński zinstytucjonalizował tzw. trio prezydencji. Jest to nieformalna instytucja, w ramach której trzy kraje, które sprawują kolejno prezydencję, przygotowują wspólny program polityczny. Czynią to w celu osiągnięcia większej spójności i koordynacji prac. W obecnym trio oprócz Włoch znajduje się Łotwa i Luksemburg. Będzie ono pracowało od lipca 2014 r. do grudnia 2015 r.

Priorytety trio przedstawiają się następująco: wzrost gospodarczy i tworzenie nowych miejsc pracy, strategia Europa 2020, jednolity rynek, w tym rynek cyfrowy, pogłębienie unii monetarnej i gospodarczej, polityka klimatyczno-energetyczna 2030 oraz wprowadzenie posztokholmskiego programu w wymiarze sprawiedliwości i spraw wewnętrznych. Ponadto bliska nam będzie polityka sąsiedztwa Unii Europejskiej, polityka rozszerzenia, agenda rozwoju po 2015 r. oraz rola UE na arenie światowej. Przywiązujemy wagę do strategicznego partnerstwa z USA, Kanadą i Japonią.

Rotacyjna prezydencja przewodniczy spotkaniom: Rady do Spraw Ogólnych, Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych, Rady do Spraw Współpracy w Dziedzinie Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, Rada do Spraw Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Polityki Dotyczącej Konsumentów, Rady do Spraw Transportu, Telekomunikacji i Energii, Rady do Spraw Rolnictwa i Rybołówstwa, Rady do Spraw Ochrony Środowiska, Rady do Spraw Konkurencji, Rady do Spraw Edukacji, Młodzieży i Kultury.

Rada spotyka się też w innych składach, którym rotacyjna prezydencja nie przewodzi. Mam na myśli Radę Europejską, która spotkała się 16 lipca, Radę do Spraw Zagranicznych, która spotkała się wczoraj, a także Eurogrupę.

Po wyborach do Parlamentu Europejskiego Unia Europejska uzyskała nowe oblicze. Wybory odbywały się w dniach 22-25 maja br. Rozpoczęły one nowy cykl w UE. Włochy przejmują prezydencję w momencie przełomowym. Nowowybrany Parlament Europejski po raz pierwszy zebrał się na początku lipca. Nowa Komisja Europejska zostanie powołana do 1 listopada, łącznie z wysokim przedstawicielem ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa. Mandat nowego przewodniczącego Rady Europejskiej rozpocznie się 1 grudnia.

Przed włoską prezydencją stoją bardzo poważne wyzwania. Mamy mało czasu i będziemy działać w okresie, kiedy następować będą zmiany w instytucjach unijnych. Cele, jakie sobie wyznaczyliśmy, odzwierciedlają naszą nadzieje, że do następnego spotkania Rady Europejskiej uda się nam osiągnąć porozumienie dotyczącego przyszłego kształtu instytucji UE.

Chciałbym zwrócić państwa uwagę na sformułowanie naszego programu – „Świeży początek", „Nowe rozdanie". Tego potrzebuje Unia. Włoska prezydencja wyznaczyła trzy priorytety. Pierwszy to Europa przyjazna tworzeniu miejsc pracy. Obecnie w Europie 26 mln osób jest bezrobotnych. Musimy skupić się na tworzeniu nowych miejsc pracy, uczynić Europę bardziej konkurencyjną i wzmocnić jej gospodarkę. Nasze wysiłki skoncentrują się na zmniejszaniu bezrobocia wśród osób młodych poprzez skuteczne wprowadzenie gwarancji dla ludzi młodych i programy szkoleń, stworzenie możliwości przekwalifikowania się pracowników. Będziemy wspierać pełne wprowadzenie inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych we wszystkich państwach członkowskich. Chcemy również rozpocząć przegląd strategii Europa 2020 dla inteligentnej i nikogo niewykluczającej europejskiej gospodarki. Będziemy wykorzystywali dane ze spotkań Rady w różnych formacjach. Przygotowujemy dokumenty do spotkania, które odbędzie się w grudniu.

Włoska prezydencja zamierza zacieśnić unię gospodarczo-walutową, zgodnie z wnioskami poprzednich prezydencji. Przy wsparciu liderów została ona opracowana w 2012 r. Prezydencja grecka wzmocniła unię bankową. Okazało się, że funkcjonowanie banków

jest niezbędne do wzmocnienia unii gospodarczo-walutowej. Włoska prezydencja chce skorzystać z możliwości, jakie się otwierają, i zamierza wprowadzić nowy cykl strategiczny, który będzie dotyczył ukończenia ujednolicenia rynku. Nowe technologie informacyjne, technologie cyfrowe, to potężne narzędzia, które pozwolą zmodernizować gospodarkę. Usuwają one bariery, a ponadto tworzą stanowiska pracy dla specjalistów. W dniach 8-9 lipca w Wenecji odbyło się spotkanie dotyczące rozwoju technologii cyfrowej. Spotkali się tam przywódcy świata polityki i świata biznesu.

Naszym celem jest stworzenie w Europie atmosfery, która sprzyja przedsiębiorczości, zarówno na szczeblu krajowym, jak i międzynarodowym. Chcemy zintensyfikować rozwój gospodarczy poszczególnych państw UE. To długofalowo przyczyni się do poprawy stanu europejskiej gospodarki. Zamierzamy zająć się opracowaniem polityki klimatycznej i energetycznej na lata 2020-2030. Naszym celem jest, żeby Unia po 2020 r. wciąż była na dobrej drodze do realizacji postawionych celów klimatycznych. We wrześniu 2014 r. odbędzie się spotkanie w ramach ONZ dotyczące polityki klimatycznej.

Zgadzamy się z poglądem prezentowanym przez Polskę. Powinniśmy znaleźć równowagę pomiędzy ochroną klimatu a koniecznością utrzymania konkurencyjności europejskich przedsiębiorstw. Chcemy współpracować z Polską, żeby opracować rozwiązania satysfakcjonujące dla wszystkich stron przez spotkaniem w październiku.

Kolejnym celem naszej prezydencji jest Unia Europejska jako obszar demokracji, praw i wolności. Po wyborach do Parlamentu Europejskiego i przed powołaniem nowej Komisji Włochy będą zajmować się w Radzie refleksją nad kształtem instytucjonalnym UE w kontekście istniejących traktatów. Naszym celem jest zmniejszenie przepaści, jaka dzieli instytucje unijne od obywateli, i bardziej demokratyczna Europa, wierna zasadom subsydiarności i proporcjonalności, która nie ingeruje w obszary, w których bardziej skutecznie mogą sobie poradzić państwa członkowskie na szczeblu krajowym bądź lokalnym.

Skupimy uwagę na obszarze Śródziemnomorza. W ostatnich tygodniach byliśmy świadkami tragicznych wydarzeń z udziałem imigrantów. Wciąż pamiętamy tragedie, które zdarzały się i wciąż zdarzają się w okolicach Lampedusy, na południu Włoch.

Strategiczne wytyczne w obszarze wolności, sprawiedliwości i bezpieczeństwa zostały przyjęte w czerwcu przez Radę Europejską. Jesteśmy zaangażowani w wypracowanie mechanizmów współpracy w ramach UE w obszarze polityki migracyjnej i azylowej. W ostatnich komunikatach Komisji Europejskiej pojawiły się nowe pomysły. Jednym z nich jest konieczność integracji poziomej polityki migracyjnej oraz innych polityk UE. Wspieramy opracowanie nowych zasad dotyczących prawa do azylu oraz nowy system współpracy między służbami ochrony granic.

Szczególny nacisk położymy na zintegrowane zarządzanie granicami, z poszanowaniem praw podstawowych. System azylowy niektórych państw członkowskich musi się zmienić, żeby promować solidarność na szczeblu europejskim. Dostrzegamy potrzebę wzmocnienia Frontexu, agencji mającej siedzibę w Warszawie. Należy zwiększyć jej możliwości działania oraz budżet.

Włoska prezydencja skoncentruje się na osiągnięciu postępu w negocjacjach na temat rozporządzenia dotyczącego powołania europejskiej prokuratury.

Kolejny obszar zagadnień to prawa człowieka, poszanowanie prawa i prawa podstawowe. Stanowią one fundament konstrukcji europejskiej i istotny element naszej wspólnej tożsamości. Dlatego włoska prezydencja będzie wspierać ochronę praw człowieka zarówno w UE, jak i na forum ONZ.

Trzeci priorytet prezydencji dotyczy roli Unii Europejskiej w świecie. Będziemy wspierać europejską służbę działań zewnętrznych oraz obecność UE na arenie międzynarodowej. Należy bliżej współpracować z europejską służbą działań zewnętrznych. Służba powinna bliżej współpracować z przedstawicielstwami dyplomatycznymi państw członkowskich za granicą. Będziemy rozwijać wspólną politykę bezpieczeństwa i obrony, we współpracy z NATO.

To pozwoli nam stawić czoło czterem kryzysom, z którymi mamy do czynienia w bezpośrednim sąsiedztwie UE. Unia Europejska musi przemawiać asertywnie, jednym głosem i na podstawie konsensu osiągniętego pomiędzy państwami członkowskimi. Pierwszy kryzys rozgrywa się na Ukrainie. Rozwój sytuacji w tym kraju niezwykle nas mar-

twi. Włochy wspierają suwerenność, niezależność i integralność terytorialną Ukrainy. Będziemy promować polityczną i gospodarczą stabilność w tym kraju. Silnie potępiamy pogwałcenie prawa międzynarodowego przez Rosję. Zajęcie Krymu było nielegalne, podobnie jak udzielania wsparcia separatystom we wschodniej części Ukrainy. Włochy wraz z pozostałymi państwami członkowskimi są przekonane, że Unia Europejska powinna przemawiać w tej sprawie jednym głosem. Powinna dążyć do dialogu z Rosją, żeby znaleźć dyplomatyczne rozwiązanie kryzysu, zgodnie z zasadami prawa międzynarodowego oraz przy poszanowaniu prawa Ukrainy do decydowania o własnej przyszłości.

Drugi kryzys rozgrywa się na Bliskim Wschodzie. Pogarszają się relacje między Izraelem a Palestyną. Mamy do czynienia wręcz z otwartą wojną. Unia Europejska powinna aktywnie zaangażować się w przywrócenie pokoju i wspierać dialog pomiędzy tymi dwoma podmiotami, przy założeniu wypracowania rozwiązania opartego na dwóch państwach.

Kolejne wyzwania to sytuacja w Syrii i w Iraku. Unia Europejska będzie dostarczała pomocy humanitarnej Syrii oraz będzie starała się przywrócić stabilność w Libanie. Po konferencji w marcu 2014 r. będziemy wspierać uczciwy proces dialogu narodowego, który ma przywrócić stabilność w Libii. To czwarty z kryzysów w sąsiedztwie UE. Proces przemian w Afryce Północnej i na Bliskim Wschodzie wymaga od Unii Europejskiej zaangażowania na rzecz promowania wartości demokratycznych i opieki nad tamtejszymi obywatelami. Powinniśmy walczyć ze zjawiskiem handlu ludźmi, który stanowi obecnie prawdziwą plagę w rejonie Morza Śródziemnego.

Te cztery kryzysy coś łączy. Obszary na Wschód i na Południe od Unii Europejskiej potrzebują strategii stabilizacyjnej, zarówno krótkoterminowej, jak i długofalowej. Strategia dla naszych sąsiadów na Wschodzie i na Południu powinna być dostosowana do nowej sytuacji. Dlatego włoska prezydencja będzie wspierała wiarygodne i spójne działania zewnętrzne UE w tym wymiarze.

Polityka rozszerzenia pozostaje jednym z priorytetów strategicznych. Ma promować pokój i stabilność wokół UE. Unia powinna pozostać partnerem wiarygodnym, także w procesie rozszerzenia, żeby zmotywować kandydatów do UE. Unia powinna postępować tak, żeby motywować ich do wysiłku. Polska i Włochy zajmują zbieżne stanowiska w tej sprawie. Dotyczy to procesu rozszerzenia na Bałkanach Zachodnich.

Częścią naszej strategii są również inwestycje zagraniczne. Włochy będą wspierać negocjacje dotyczące transatlantyckiej umowy o wolnym handlu. Naszym celem jest wypracowania rozwiązania, które będzie korzystne dla obu stron. Jesteśmy również silnie zaangażowani w implementację wniosków Rady dotyczących strategii makroregionalnych, żeby w drugim semestrze 2014 r. Rada Europejska przyjęła strategię i plan działań dla obszaru Morza Adriatyckiego i Jońskiego. Będziemy implementować strategię unijną w regionie alpejskim.

Na tym slajdzie widać planowane najważniejsze spotkanie, jakie odbędą się podczas włoskiej prezydencji. Będzie 18 nieformalnych spotkań na szczeblu ministerialnym. Już odbyło się spotkanie „Cyfrowa Wenecja” w dniach 8-9 lipca br. Oczekujemy na szczyt ASEM (Azja – Unia Europejska), który przewidziany jest w dniach 16-17 października w Mediolanie. Odbędzie się także konferencja pekińskiej platformy działań, zaplanowana na 23-24 października w Rzymie. Planujemy również euro-afrykańską ministerialną konferencję, dotyczącą migracji i rozwoju, w ramach procesu rabackiego, która przewidziana jest na 26-27 listopada w Rzymie. W dniach 21-22 listopada odbędzie się szczyt poświęcony zatrudnieniu ludzi młodych.

Wydarzenia organizowane przez włoską prezydencję będą odbywać się głównie w Mediolanie. Zorganizowanych będzie 15 nieformalnych spotkań ministerialnych. W Rzymie będą odbywały się spotkania na wysokim szczeblu.

Na zakończenie pragnę powiedzieć, że w Mediolanie odbędzie się wystawa EXPO 2015, od maja do października 2015 r.

Moje wystąpienie stanowi ogólny szkic programu włoskiej prezydencji. Jest on bardzo bogaty i liczy wiele stron. Z przyjemnością odpowiem na wszystkie państwa pytania. W moim wystąpieniu przedstawiłem priorytety prezydencji.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję panu charge d'affaires. Otwieram dyskusję. Bardzo proszę o zadawanie pytań, z zaznaczeniem, do kogo pytanie jest skierowane. Bardzo proszę, pan przewodniczący Andrzej Gałażewski.

Poseł Andrzej Gałażewski (PO):

Dziękuję bardzo. Obie prezydencje odbywają się w trudnym czasie, w okresie wyborów do Parlamentu Europejskiego, przed wyborem nowego składu Komisji Europejskiej. Zmieniła się kompozycja polityczna Parlamentu Europejskiego i nie wiadomo, co z tego wyniknie.

Wspólnym elementem obu prezydencji była europejska polityka sąsiedztwa. Polska również przywiązuje wagę do tej polityki. Niedawno rozpatrywaliśmy na posiedzeniu Komisji do Spraw Unii Europejskiej komunikat Komisji Europejskiej „Europejska polityka sąsiedztwa na rozdrożu".

Mam pytanie do pani ambasador Grecji, czy realizując ten priorytet, prezydencja grecka może skonkludować, że europejska polityka sąsiedztwa jest na rozdrożu.

Do pana charge d'affairs ambasady Włoch mam następujące pytanie. Jednym z priorytetów prezydencji włoskiej jest kształtowanie globalnej roli UE w świecie. Można by przychylić się do realizacji takiego celu w okresie pokoju. Widać jednak, że UE nie jest przygotowana na silne kryzysy. Świetnie ilustruje to sytuacja na Ukrainie. Rosja, która powinna być jednym z ważniejszych partnerów UE, uzbraja terrorystów i prowadzi niemal imperialną politykę na terenie Europy.

Wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony jest słabym mechanizmem, aby wprowadzić UE do polityki światowej. Co prezydencja włoska chciałaby zmienić w tym zakresie, żeby zdecydowanie wzmocnić rolę UE albo jednoznacznie stwierdzić, że gwarantem bezpieczeństwa Europy jest NATO we współpracy z UE? Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję. Pani poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk.

Poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Mam dwa pytania. Pierwsze kieruję do pani ambasador. Jakie najważniejsze kwestie związane z rybołówstwem w basenie Morza Bałtyckiego uważa pani za sukces prezydencji greckiej? W mojej ocenie słaba polityka rybacka na Morzu Bałtyckim jest wynikiem słabej pozycji negocjacyjnej bądź słabych starań naszego rządu. Mam na myśli wynegocjowanie warunków dla naszych rybaków. Czy jest to tendencja ogólnoeuropejska? Mam na myśli paszowe połowy duńskie, których UE nie kontroluje. Czy coś się zmieniło w tej sprawie?

Czy bandera europejska jest w planach, czy kwestię tę pozostawiono poszczególnym krajom? Grecja przoduje, jeśli chodzi o marynarkę handlową.

Do pana charge d'affairs mam pytanie związane z sytuacją na Ukrainie. Do priorytetów włoskiej prezydencji należy przestrzeganie praw człowieka, wolność, wzmocnienie UE. Jak państwo chcecie to osiągnąć, proponując panią Federicę Mogherini na następcę pani Ashton. Pani Mogherini nie ukrywa braku doświadczenia, ale doświadczenie można nabyć. Nie jestem zwolenniczką parytetów, które często nas upokarzają. Kobiety nie potrzebują łaski, lecz docenienia w roli polityków.

Jak państwo chcecie nakłonić Rosję do czegokolwiek, jeśli pani Mogherini zaprosiła prezydenta Putina do Włoch? Polityka zagraniczna UE wobec tego, co obecnie dzieje się na Ukrainie, nie ogranicza się do dobrych zakupów w Rzymie czy innych miastach Włoch. Powinna to być mocna polityka wobec Rosji, która w swoich poczynaniach idzie za daleko. Czy nie uważa pan, że należy położyć większy nacisk na efektywność polityki zagranicznej? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję. Pan przewodniczący Krzysztof Szczerski.

Poseł Krzysztof Szczerski (PiS):

Dziękuję bardzo. Chciałbym pogratulować prezydencji greckiej półrocznego przewodnictwa w Radzie UE, w trudnym czasie turbulencji wyborczych. Wiemy, że część polityków

niektórych ważnych państw europejskich jeszcze rok temu formułowała tezę, iż Grecja nie nadaje się na członka UE. Prezydencja grecka udowodniło, że państwo greckie jest w stanie wziąć odpowiedzialność za UE i czynić to w sposób skuteczny. To zamknęło trochę arogancką dyskusję ze strony niektórych polityków najważniejszego państwa europejskiego na ten temat.

Do przedstawiciela prezydencji włoskiej mam trzy pytania. Po pierwsze, cieszę się, że wśród priorytetów prezydencji pojawia się pojęcie wolności w Europie. Wydaje mi się, że kluczem do wolności jest deregulacja europejska, zmniejszenie liczby scentralizowanych decyzji europejskich, bo wolność i rozwój Europy budujemy poprzez solidarność i spójność, a nie poprzez nadmierne regulacje. Na wczorajszym posiedzeniu Komisji do Spraw Unii Europejskiej rozpatrywaliśmy dwa dokumenty przygotowane przez Komisję Europejską, które uznaliśmy za przesadnie centralizujące politykę europejską. Uznaliśmy to za wykraczanie Komisji poza jej traktatowe obowiązki w celu jeszcze większej kontroli nad państwami. To nie ma sensu. W ten sposób nie osiągniemy rozwoju ani wolności w Europie. Dlatego chciałbym dowiedzieć się, czy Włochy opowiadają się za deregulacją europejską, za przeglądem subsydiarności w Europie i za powrotem do równowagi pomiędzy kompetencjami państw a kompetencjami UE, przy zachowaniu solidarności i wspólnotowości?

Po drugie, chciałbym zapytać pana o program implementacji porozumień o stowarzyszeniach z Mołdawią, Gruzją i Ukrainą. Wiemy, że samo podpisanie umów to akt ważny i należy tego pogratulować prezydencji greckiej. Teraz przed nami jeszcze ważniejszy moment – ratyfikacji i implementacji umów. W jaki sposób prezydencja włoska chce zaangażować się we wspieranie procesu ratyfikacji i implementacji porozumień?

Trzecia kwestia. Ważne, że prezydencja włoska zamierza odbudować zaufanie obywateli do Unii Europejskiej i do instytucji UE. Istotne jest wskazywanie na skuteczność Unii, kiedy obywatele takiej skuteczności oczekują. Tymczasem mamy taką sytuację, że zginęło prawie 200 obywateli UE, a Unia jest impotentna w reakcji na śmierć swoich 200 obywateli. Wczorajsze posiedzenie ministrów spraw zagranicznych jest wstydem Europy. Obywatele Unii mogą zapytać, po co im Unia, skoro nie jest w stanie zareagować na śmierć 200 naszych obywateli. Naszych, bo ja też jestem obywatelem Unii Europejskiej. Wielu moich współobywateli zginęło tragicznie. Uśmiechnięta twarz pani Aston, podpisującej dokumenty, jakby to był raut na jej pożegnanie, a nie spotkanie po śmierci 200 obywateli UE, jest wstydem Europem.

W jaki sposób prezydencja włoska zamierza odbudować zaufanie obywateli UE do instytucji unijnych? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję. Mam jeszcze jedno zgłoszenie. Pan poseł Arkadiusz Mularczyk. Czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos? Nie słyszę.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (KPSP):

Mam pytanie do charge d'affaires Włoch. Doceniamy deklarację prezydencji włoskiej w odniesieniu do sytuacji na Ukrainie. Nie możemy jednak przechodzić do porządku dziennego nad faktem katastrofy malezyjskiego samolotu i tym, co dzieje się obecnie. Po kilku dniach od katastrofy nie ma określonych jasnych procedur, jak ta sprawa ma być rozstrzygana. Stanowisko ministrów spraw zagranicznych UE jest dalece niezadowalające.

W dniu dzisiejszym najpoważniejszym zagrożeniem dla bezpieczeństwa Unii Europejskiej i całej Europy jest konflikt na Ukrainie i wspieranie separatystów przez Rosję. Co do tego nikt nie ma najmniejszych wątpliwości. Czy prezydencja włoska zamierza w związku z tym tragicznym wydarzeniu zrewidować swoje priorytety w odniesieniu do konfliktu na Ukrainie, zaangażowania Rosji i sugestii, co do potencjalnych sankcji wobec Rosji? Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję. Oddaję głos naszym gościom. Najpierw poproszę panią ambasador o udzielenie odpowiedzi.

Ambasador Republiki Greckiej Tasia Athanasiou:

Rozpocznę, udzielając odpowiedzi na pytania dotyczące europejskiej polityki sąsiedztwa. Sformułowane zostało pytanie, na ile grecka prezydencja zgadza się ze sformułowaniem, że europejska polityka sąsiedztwa znajduje się na rozdrożu. Prezydencja grecka poczyniła wiele starań, by udowodnić, że pomimo, iż Grecja znajduje się na południu, europejska polityka sąsiedztwa jest przedmiotem naszego zainteresowania. Przypisujemy to samo znaczenie południowemu i wschodniemu wymiarowi.

Europejska polityka sąsiedztwa dotyczy całości Unii Europejskiej. Odnosi się do bezpośredniego otoczenia europejskiego. Wszystkie państwa członkowskie prezentują zbliżone stanowisko w tej sprawie. Ten obszar stawia czoło wielu wyzwaniom i problemom, gdyż zagrożona jest stabilność państw. Poruszane są tematy podstawowych zasad UE, instytucji demokratycznych, poszanowania niezależności, integralności.

Zgadzamy się z opinią, że państwa objęte polityką sąsiedztwa znajdują się w ważnym momencie swojego rozwoju. Jest to etap, na którym będą dokonywać ważnych wyborów dotyczących ich przyszłości. Chcielibyśmy, żeby dzięki wspólnej europejskiej polityce sąsiedztwa zostały dokonane właściwe wybory dotyczące ich bezpieczeństwa, ochrony demokracji i poszanowania praw człowieka. Te zasady nie są kwestionowane, nie są podawane w wątpliwość. Mamy do czynienia ze strukturalnymi problemami, z którymi borykają się państwa. Stawiają także czoło problemom w relacjach z innymi państwami w ich sąsiedztwie.

Tak rozumiem wspomniany tekst, a nie jako tezę kwestionującą podstawowe zasady europejskiej polityki sąsiedztwa. Nie wiem, czy moja odpowiedź jest satysfakcjonująca. Ewentualnie proszę o dodatkowe pytanie.

Odnośnie do kwestii rybołówstwa, zdaję sobie sprawę ze znaczenia rybołówstwa dla gospodarki. Pochodzę z kraju otoczonego ze wszystkich stron morzem. Dla naszego państwa rybołówstwo jest niezmiernie ważną kwestią, dlatego był to jeden z naszych priorytetów. Jak wspomniałam wcześniej, podczas prezydencji greckiej zostało podpisane porozumienie na rzecz europejskiego funduszu morskiego i rybołówstwa, który zapewnia finansowanie kwestii związanych z rybołówstwem i zatrudnieniem. Uzgodniliśmy, że należy stworzyć wspólne wieloletnie plany dotyczące środków finansowych. Dotyczy to przede wszystkim Polski.

Zdaję sobie sprawę z zadanego pytania. Mogę powiedzieć o uzgodnieniach odnośnie do planów zarządzania środkami na rzecz rybołówstwa. Możemy podjąć inne tematy. Debata stanowi wkład państw członkowskich w kompromis. Możemy pokonywać problemy.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję. Poproszę pana Andrea Luca Lepore o udzielenie odpowiedzi.

Charge d'affaires Republiki Włoskiej Andrea Luca Lepore:

Dziękuję bardzo. Zadali państwo bardzo trudne pytania, poruszając całe spektrum problemów, ale spróbuję na nie odpowiedzieć.

Rozpocznę od pytania dotyczącego wolności w Europie i nowego sensu Unii Europejskiej. Wybory do Parlamentu Europejskiego dowiodły, że istnieje potrzeba świeżego startu, nowego początku. Prezydencja włoska stara się tchnąć nowego ducha w Unię Europejską. Jest to wyraźna potrzebna. Musimy doprowadzić do sytuacji, w której obywatele Europy będą świadomi, że należą do wspólnoty wartości i że ta wspólnota działa. To znalazło się w naszym programie. Włochy, jako państwo założycielskie UE, od samego początku są najbardziej proeuropejskim krajem w całej wspólnocie.

Powinniśmy znaleźć równowagę pomiędzy różnymi instytucjami. Prezydencja nie ma żadnej magicznej różdżki, dzięki której może zmienić to, co zostało stworzone przez wiele lat. Zgadzam się z panem i mogę zapewnić, że prezydencja włoska jest zaangażowana na rzecz odnowy obrazu i struktury Unii Europejskiej.

Teraz przejdźmy do najtrudniejszego pytania o Ukrainę. Musimy jasno stwierdzić, że decyzje na poziomie europejskim są podejmowane na zasadzie konsensu. Konieczne jest wyważenie stanowisk, interesów, wartości 28 państw członkowskich. Może to wydawać się satysfakcjonujące albo zbyt słabe. To nie jest słabość. Potrzebne jest wyartyku-

łowanie różnych punktów widzenia. Ogromnym osiągnięciem było to, że udało nam się do tej pory mówić jednym głosem. W wewnętrznych dyskusjach uwidaczniają się różne wrażliwości, ale mimo to osiągnęliśmy wspólne stanowisko, które będzie utrzymane i dostosowywane do nowych okoliczności.

Nie możemy traktować Rosji inaczej niż jako partnera. Rozwiązanie kryzysu można osiągnąć drogą dyplomatyczną. Może to być tylko rozwiązanie dyplomatyczne. Jeśli oznacza ono konieczność sankcji, to Włochy są na pierwszej linii frontu. Spójrzmy na te kwestie z perspektywy historycznej. Podam przykład Iranu. Mamy ogromne interesy ekonomiczne z Iranem, jednak kiedy społeczność międzynarodowa zdecydowała o nałożeniu sankcji na Iran, Włochy całkowicie zgodziły się z tą decyzją.

Uważam, że wartości powinny być bronione poprzez skoordynowane działania wspólnoty międzynarodowej, a w tym przypadku Unii Europejskiej. Nasze działania nie mogą być motywowane emocjami, obawami czy chęcią ukarania. Należy wyartykułować i dobrze zaplanować strategię, która pomoże w deeskalacji konfliktu tak szybko, jak to możliwe. Na wczorajszym spotkaniu zdecydowano, że zostaną nałożone kolejne sankcje. To jest mocny sygnał wysłany w kierunku Rosji. Jeśli przeczyta się ostatnią deklarację prezydenta Putina, wydaje się, że ta strategia działa.

Mierzymy się z ogromną tragedią, ale powinniśmy zastanowić się, czy było to zaplanowane, czy był to tragiczny błąd. Tak naprawdę rebelianci mają do dyspozycji każdy rodzaj broni. Musimy wziąć to pod uwagę.

Jeśli chodzi o globalną rolę Unii Europejskiej, ambicje są bardzo wysokie, ale nie możemy zaprzeczać faktowi, że bezpieczeństwo UE opiera się na NATO. Opowiadamy się za tym, aby wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony stała się mechanizmem, który pokaże, że jest zdolny do planowania i działania. Powinniśmy współpracować z NATO i nie możemy powielać mechanizmów. To jest perspektywa długoterminowa. Nie rozwiążemy tego problemu w ciągu 6 miesięcy trudnej prezydencji. Przed nami również zmiany instytucjonalne w UE. Mogę jednak państwa zapewnić, że istnieje szerokie porozumienie pomiędzy rządami. Pracujemy nad tym, żeby wspólna polityka bezpieczeństwa miała w sobie coś więcejn niż tylko wartość deklaratywną.

Pani Mogherini ma bardzo proatlantycki życiorys i Włochy są czasami za to krytykowane. Nie zaprosiła sama prezydenta Putina, tylko powtórzyła zaproszenie, które zostało już wystosowane. Nie możemy czynić zarzutu z poszukiwania rozwiązania kryzysu na Ukrainie z zaangażowaniem Rosji. Konfrontacja militarna jest wykluczona. W tej chwili jest nie do wyobrażenia. Artykułowanie interesów w tym obszarze powinno być przemyślane w ramach polityki sąsiedztwa.

Mogę państwa zapewnić, że Włochy zrobią wszystko, co w ich mocy, żeby przyspieszyć ratyfikację umów stowarzyszeniowych. Pamiętajmy jednak, że obowiązek leży po stronie rządów krajów, których te umowy dotyczą. Zawsze są jakieś koszty członkostwa. Pewne kryteria muszą być spełnione. W przypadku Ukrainy muszą być one dostosowane do dramatycznej sytuacji tego kraju. jeśli chcemy być spójni, to przyszłość Ukrainy powinna być wybrana w sposób wolny przez Ukraińców, ale powinna spoczywać również na ich własnych barkach. Prezydencja włoska uczyni wszystko, żeby pomóc, ale Ukraina powinna zachowywać się w taki sposób, jaki jest najlepszy.

Myślę, że odpowiedziałem prawie na wszystkie pytania.

Co do europejskiej polityki sąsiedztwa, chciałbym podkreślić, że Unia Europejska jest wyspą dobrobytu i wolności na oceanie trudności. Weźmy pod uwagę Afrykę Północną i wschodnie sąsiedztwo UE. Poprzez politykę rozszerzenia i politykę sąsiedztwa musimy zbudować odpowiednią strategię i znaleźć sposób, jak rozszerzyć to ogromne dobro w najlepszy możliwy sposób. Nie jest to proste, wymaga dużo wysiłku i zasobów, których obecnie nam brakuje.

Od 2007 r. borykamy się z kryzysem gospodarczym i finansowym. Dopiero zaczęliśmy z niego wychodzić. Oznacza to, że nie jesteśmy w stanie zmobilizować zasobów tak łatwo, jak wcześniej. Jeśli na europejską służbę działań zewnętrznych wykorzystamy więcej funduszy, to będziemy ich mieli mniej wewnątrz naszych krajów i na różne inne działania.

Nasza agenda jest szersza, długoterminowa. Wykracza poza czas włoskiej prezydencji. Naszym zadaniem jest nadanie siły Unii Europejskiej, nowego startu, którego teraz potrzebuje. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję za wnikliwą dyskusję. Dziękuję przedstawicielom Republiki Greckiej i Republiki Włoskiej. Życzę powodzenia w najbliższych 6 miesiącach. Na pewno nie będzie to łatwy okres.

Porządek obrad został wyczerpany. Bardzo dziękuję wszystkim za udział i dyskusję.

Zamykam posiedzenie Komisji.